



ΜΑΝΙΑΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ



Κωδικός 5384

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΜΕ ΜΑΝΙΑΤΙΚΑ
ΘΕΜΑΤΑ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ: 288
ΜΑΡΤΙΟΣ 2023
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 1,50 €
TAX. Δ/ΝΣΗ:
ΝΕΟΧΩΡΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΜΑΝΗΣ Τ.Κ. 24022

ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΤ. ΡΟΥΜΑΝΕΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚ. ΜΑΡΑΜΠΕΑΣ • ΤΗΛ.: 27210-77594, 27210-74345, 6973731473 • Ηλεκτρονικές διευθύνσεις: info@maniatiki.gr & nmarab@otenet.gr

Κ Ο Ι Ν Ο Τ Ι Κ Α Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Α : ΑΛΛΟ ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το Κοινοτικό Πρόγραμμα 2014 – 2020, που με τις παρατάσεις του έφθασε μέχρι το 2022, αποτελεί πιά παρελθόν. Αυτή η ώρα είναι η ώρα του απολογισμού. Τα συμπεράσματα θα μετρηθούν από τις Βρυξέλλες και θα παρουσιαστούν σύντομα. Για όσους, όμως, έχουν παρακολουθήσει την πορεία εξέλιξής του έχουν αποτυπωθεί πολλά στοιχεία για έργα που έχουν ενταχθεί και χρηματοδοτηθεί από αυτό το Πρόγραμμα. Θα επιχειρήσουμε να καταγράψουμε κάποια αυτά στη συνέχεια.

Οι εντάξεις ώριμων έργων γίνονταν με μεγάλες καθυστερήσεις. Κυρίως υπεύθυνοι ήταν οι φορείς, κρατικοί και αυτοδιοικητικοί κυρίως, οι οποίοι δεν είχαν προετοιμάσει έγκαιρα τις απαραίτητες τεχνικοοικονομικές μελέτες και τις αδειοδοτήσεις που επιβάλλονταν από την ισχύουσα νομοθεσία. Πολλοί φορείς, κυρίως αυτοδιοικητικοί, φαντάζονταν ότι με τον τίτλο και ένα ολιγόλεξο σημείωμα θα κέρδιζαν την πολυπόθητη χρηματοδότηση για κάποιο έργο σημαντικό για την περιοχή τους και τους κατοίκους της. Όταν συνειδητοποιούσαν την πλάνη τους διαπίστωναν ότι ο χρόνος είχε προχωρήσει σημαντικά και ο υπολειπόμενος μέχρι τη λήξη του προγράμματος δεν επαρκούσε. Έτσι οι επιδιώξεις τους παρέμεναν ανεκπλήρωτες.

Τα έργα που εντάσσονταν και χρηματοδοτούνταν από το Πρόγραμμα είχαν μια τυπική πληρότητα προϋποθέσεων αλλά σε πολλά από αυτά το περιεχόμενο των δράσεων που περιλάμβαναν ήταν επισφαλές και αβέβαιο. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων που εμφανίζονταν ήταν στην καλύτερη περίπτωση μακρόσυρτη χρονικά και ασυντόνιστη επιχειρησιακά, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πρόσθετες καθυστερήσεις. Η προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και γενναία χρηματοδοτούμενη για κάθε εντασσόμενο έργο, Τεχνική Βοήθεια από τις αρμόδιες, για την παρακολούθηση της υλοποίησής του, υπηρεσίες μικρή συμβολή είχε στην πράξη.

Το πλέγμα των φάσεων από τη χρηματοδότηση μέχρι

την ανάθεση εκτέλεσης, παρότι με πρόσφατες νομοθετήσεις είχε περιοριστεί χρονικά, τα αυξημένα δικαιώματα των διαγωνιζομένων για υποβολή ενστάσεων και αντιρρήσεων μάκρυναν χρονικά την οριστικοποίηση των διαδικασιών μέχρι την υπογραφή των συμβάσεων με τους αναδόχους εκτέλεσης των έργων.

Τα κυριότερα προβλήματα όμως αφορούσαν τη φάση υλοποίησης των έργων, είτε τεχνικής φύσεως ήταν αυτά, είτε αφορούσαν δράσεις στον κοινωνικό τομέα. Οι περιορισμένες δυνατότητες έγκαιρης προώθησης των προβλεπόμενων φάσεων, λόγω περιορισμένης στελέχωσης σε κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό και τεχνικά μέσα πολλών από τις εταιρείες – αναδόχους εκτέλεσης των έργων, είχαν ως αποτέλεσμα νέες καθυστερήσεις αλλά και πλημμέλειες κατά την υλοποίηση στην πράξη όλων των συμβατικών υποχρεώσεων των αναδόχων των έργων. Περιορισμένη ήταν στην πράξη και η δυνατότητα άσκησης ουσιαστικής επίβλεψης κατά την πορεία εκτέλεσης των έργων και κυρίως η δυνατότητα πρόληψης τυχόν παρεκκλίσεων από τα οριζόμενα στα άρθρα των συμβάσεων και έγκαιρης αναίρεσης τυχόν αστοχιών. Η χαλαρή νομοθεσία σχετικά με την αντιμετώπιση τυχόν κακοτεχνιών, ή γενικότερα αποκλίσεων από τις συμβατικές υποχρεώσεις, έδινε λαβή για χαλαρότερη υλοποίηση του περιεχομένου των συμβάσεων, που είχαν τελικά ως αποτέλεσμα και την χαλαρή προσέγγιση των επιδιωκόμενων σκοπών. Ιδιαίτερα, η απόσβεση των συμβατικών υποχρεώσεων για καλή εκτέλεση, και η αυτόματη οριστική παραλαβή των έργων ως καλά εκτελεσμένων σε σύντομο χρόνο, ενίσχυε τη χαλαρότητα κατά τις φάσεις εκτέλεσής τους.

Τέλος, το πλέγμα των αποκλίσεων από την ορθολογικότητα επισφραγίζεται από την «αγωνία» των πολιτικών προϊσταμένων των φορέων ή των υπηρεσιών που είναι αρμόδιοι για την προώθηση των Κοινοτικών Προγραμμάτων να εμφανίζεται απορροφητικότητα των σχετικών πιστώσεων που διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η απορροφητικότητα των πιστώσεων αποτελεί

φαινομενική ενίσχυση του πολιτικού προφίλ τους, ως δραστήριων για την προώθηση έργων για υλοποίηση. Όμως αυτό δεν είναι το ζητούμενο για την κοινωνία και τους πολίτες. Το ζητούμενο είναι η ουσιαστική αποδοτικότητα των έργων, αυτό που λείπει ο κόσμος: «να πιάνουν τόπο τα λεφτά». Πιστεύουμε ότι αυτό μπορεί να επιδιωχθεί αν δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις αντιμετώπισης των προβλημάτων που προαναφέρθηκαν, τόσο σε νομοθετικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο σχεδιασμού και εκτέλεσης των φάσεων εξέλιξης των έργων από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες. Είναι κρίμα που οι τεράστιες χρηματοδοτήσεις από τα πολλά Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης που υλοποιήθηκαν στη χώρα από το 1980 μέχρι σήμερα έχουν επιφέρει πολύ μικρότερα αποτελέσματα από τα προσδοκώμενα. Η βελτίωση της αποδοτικότητας των Κοινοτικών χρηματοδοτήσεων θα επιφέρει βελτιώσεις και σε ποιοτικό επίπεδο, δεδομένου ότι θα περιορίσει σε σημαντικό βαθμό τη διαφθορά και τις παραοικονομικές πρακτικές που εμφανίζονται με ανάγλυφο τρόπο στους οικονομικούς δείκτες διεθνούς κύρους αξιολογικών οίκων.

Στην περιοχή μας, τη Μάνη, οι προαναφερθείσες παθογένειες, κατά την υλοποίηση των λίγων Κοινοτικών Προγραμμάτων που κατανέμονται στην περιοχή έχουν μεγεθυμένη μορφή. Κύρια αιτία γι' αυτό αποτελεί το ότι η περιοχή μας βρίσκεται μακριά από τα κέντρα ελέγχου και εποπτείας, αλλά έχει και περιορισμένες δυνατότητες τοπικής εποπτείας. Σε αυτά τα αίτια, και στις περιορισμένες δυνατότητες κατάρτισης επενδυτικών προτάσεων δημόσιου χαρακτήρα με πληρότητα, οφείλεται και η έντονη υστέρηση των δημόσιων επενδύσεων σε σχέση με τις αντίστοιχες που προωθούνται από τον ιδιωτικό τομέα. Ας ελπίσουμε ότι το τοπικό ανθρώπινο δυναμικό θα συντονιστεί για να εστιάσει τις προσπάθειές του στην ανατροπή αυτών των αρνητικότητων στο κοντινό μέλλον.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΣΧΕΔΟΝ ΟΙ ΜΙΣΟΙ ΔΗΜΟΙ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΕ ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΖΗΤΟΥΝ ΜΕΙΩΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΩΝ ΑΞΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥΣ

Συγκεκριμένα, το 44% των δήμων της χώρας ζητούν κούρεμα των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων ή ακόμη και επαναφορά των τιμών στα επίπεδα του 2018. Οι υφιστάμενες τιμές ζώνης τέθηκαν σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2022 και όπως αναφέρουν αρκετοί δήμοι οδήγησαν πολλούς πολίτες στο να χάσουν διάφορα επιδόματα (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, επίδομα στέγασης), ενώ κάποιοι χάνουν και το κοινωνικό τιμολόγιο της ΔΕΗ, για το οποίο η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας του νοικοκυριού θα πρέπει να μην υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των αρμόδιων υπουργείων Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών έχουν κατατεθεί 142 ενστάσεις (σύνολο δήμων 332). Ο χορός των ενστάσεων ξεκίνησε από τον Δήμο της Αθήνας ενώ στους δήμους της περιφέρειας εντάσσονται: Καλαμάτα, Ρόδος, Κιλκίς, Πύλος, Σάμος, Κέρκυρα, Πάτρα, Πύργος, Ιθάκη, Κομοτηνή κ.λπ. «Όπου υπάρχει τυχόν βρασιμότητα, η αρμόδια επιτροπή θα εισηγηθεί εκ νέου εκτίμηση, με την ίδια – προβλεπόμενη εκ του θεσμικού πλαισίου – διαδικασία». Οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομικών θα εξετάσουν τις γνώμες των δημοτικών συμβουλίων που συνοδεύονται με αποδεικτικά στοιχεία για τις πραγματικές τιμές της αγοράς. Εφόσον γίνει επανάληψη της διαδικασίας και προσδιοριστούν νέες τιμές ζώνης, αυτές θα ισχύσουν από τον χρόνο έκδοσης της απόφασης και εφεξής. Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του υπουργείου Οικονομικών, επανακαθορισμός των αντικειμενικών τιμών θα γίνει στις περιοχές που θα αποδειχθεί η βρασιμότητα των αιτημάτων των τοπικών δημοτικών αρχών, με αρμόδια στελέχη να αναφέρουν ότι οι διορθώσεις στις τιμές δεν θα πρέπει να αναμένονται πριν από το καλοκαίρι.

Στίγμα προθέσεων για τις προωθούμενες ανατροπές στις αντικειμενικές τιμές των ακινήτων δίνει η εισηγητική έκθεση του νέου φορολογικού νομοσχεδίου που ψηφίστηκε το Νοέμβριο του 2022 από τη Βουλή, στην οποία αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι: «Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται υπό ορισμένες προϋποθέσεις, η

δυνατότητα επανάληψης της διαδικασίας καθορισμού τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων, κατόπιν υποβολής εντός των νόμιμων προθεσμιών της προβλεπόμενης γνώμης των δημοτικών συμβουλίων των οικείων δήμων. Είναι γεγονός ότι κατά τον καθορισμό των τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων, διαπιστώθηκε ότι υπήρξαν περιοχές στη χώρα για τις οποίες δεν εκφράστηκε η γνώμη των δημοτικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Ο καθορισμός τιμών εκκίνησης των περιοχών που είναι ενταγμένες στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού φορολογητέας αξίας ακινήτων επηρεάζει τη φορολογική μεταχείριση των ιδιοκτητών ακινήτων στις περιοχές αυτές, διότι οι τιμές εκκίνησης λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζονται ή αποκτώνται με οποιαδήποτε αιτία.

Στον κατάλογο των δήμων που υπέβαλαν ενστάσεις δεν εμφανίζονται οι δύο δήμοι της Μάνης, παρότι υπάρχει γενική αντίληψη ότι σε αρκετές παραθαλάσσιες περιοχές τους οι τιμές στις οποίες γίνονται αγοραπωλησίες ακινήτων είναι σημαντικά μικρότερες από τις προσδιορισμένες ως αντικειμενικές αξίες! Αυτό, εν μέρει οφείλεται και στο ανάγλυφο του εδάφους λόγω του οποίου αρκετές εκτάσεις που δεν έχουν θέα στη θάλασσα πωλούνται σε τιμές μικρότερες από τις αντικειμενικές τιμές που συνήθως υπολογίζονται με βάση τα ευπώλητα ακίνητα. Όμως, πρωτοπόροι στην ανακίνηση του θέματος των αντικειμενικών αξιών υπήρξαν κάτοικοι της Μικρής Μαντινείας στη ΒΔ Μάνη, που έχει ενταχθεί διοικητικά στο δήμο Καλαμάτας. Το φθινόπωρο του 2022, όπως αναφέρθηκε και σε σχετικό δημοσίευμα της ΜΑΝΙΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, σε συζήτηση για της Χωροταξική Μελέτη του οικισμού, ζήτησαν από το δήμο Καλαμάτας να παρέμβει για μείωση των αντικειμενικών τιμών των ακινήτων, όπως και έγινε...

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ:	
• Ποιά ήταν η κοινή γλώσσα ομιλίας σε περιοχές της Ανατολικής Γερμανίας και της Δυτικής Μάνης τον 15ο αιώνα; (I)...	σελ. 2
ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:	
• Οι φετινοί εορτασμοί της Υπαπαντής στην Καλαμάτα και στο Γύθειο...	σελ. 2
• Βιβλιοπαρουσίαση: ΜΑΝΗ: Διαχρονική εξέλιξη μεγάλων περιοχών της	σελ. 3
ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ	
• Κώστα Πασαγιάννη: Η περμαντόνα (I).....	σελ. 4
ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
• Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα; ...	σελ. 5
ΤΑ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ:	
• Οι οφειλές δήμων για τη διαχείριση των	σελ. 6
• Προγραμματικές συμβάσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου με τον Δήμο Ανατολικής Μάνης για δημοτικά οδικά έργα	σελ. 6
• Προς συμβασιοποίηση τα περισσότερα έργα στην πυρόπληκτη περιοχή της Ανατολικής Μάνης	σελ. 7
• Άγονος ο διαγωνισμός για το νέο νοσοκομείο Σπάρτης από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος	σελ. 12
KEY FEATURES IN ENGLISH.....	on page 8
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΜΑΝΗ	
Κ Ρ Ι Σ Κ Ι Ο Σ	
...κατάστημα στον οικισμό Κρίσκο Σωτηρικίων.....	σελ. 8
ΜΙΚΡΑ, ΤΟΠΙΚΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ.....	σελ. 9,
ΘΕΜΑ:	
• Η Μέσα Μάνη στη ροή του χρόνου από την αρχαιότητα μέχρι τις ημέρες μας (XI).....	σελ. 10
ΠΕΝΘΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	σελ. 11, 12